

Kuratorium Oświaty
w Szczecinie

Kod ucznia:

Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2025/2026
Etap szkolny

Drogi uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. Masz do rozwiązania **40 zadań**. Punktacja za każde z zadań podana jest przy jego numerze.
2. Zadania od 1 do 31 oraz zadanie 33 - są zamknięte - zawierają od 3 do 4 możliwych odpowiedzi, z których tylko jedna jest poprawna. Znajdź ją i zaznacz krzyżykiem.
3. Zadanie 32 i zadania od 34 do 40 to zadania otwarte. Odpowiedzi udzielaj w wyznaczonych miejscach.
4. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną.
5. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.
6. Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **70 punktów**.
7. Uważnie czytaj wszystkie polecenia.
8. Pisz tylko długopisem/piórem, nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
9. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
10. Czas przewidziany na rozwiązanie zadań to 60 minut.

Powodzenia

- 1. Partia polityczna nie jest grupą** **1 p.**
- a) Wtórą
 - b) Ekskluzywną
 - c) Formalną
- 2. Prezydent Karol Nawrocki został wybrany na** **1 p.**
- a) 4 letnią kadencję
 - b) 5 letnią kadencję
 - c) 6 letnią kadencję
 - d) 9 letnią kadencję
- 3. Kadencja Prezydenta RP rozpoczyna się od:** **1 p.**
- a) Dnia wyborów
 - b) Ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą
 - c) Stwierdzenia ważności wyborów przez Sąd Najwyższy
 - d) Złożenia ślubowania przez Prezydenta RP przed Zgromadzeniem Narodowym
- 4. Który z konstytucyjnych organów władzy powoływany jest na dziewięcioletnią kadencję?** **1 p.**
- a) Rzecznik Praw Obywatelskich
 - b) Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
 - c) Trybunał Konstytucyjny
 - d) Sąd Najwyższy
- 5. Która z procedur nie istnieje w polskim systemie prawnym** **1 p.**
- a) Referendum lokalne
 - b) Referendum ogólnokrajowe
 - c) Inicjatywa ludowa
 - d) Weto ludowe
- 6. Według Konstytucji RP o stanie wojny w imieniu Rzeczypospolitej decyduje** **1 p.**
- a) Zgromadzenie Narodowe
 - b) Sejm
 - c) Minister Obrony Narodowej wraz ze Sztabem Generalnym
 - d) Prezydent RP

- 7. Których działań nie może podjąć Prezydent RP względem ustawy uchwalonej przez Sejm** **1 p.**
- a) Przekazanie ustawy do Trybunału Konstytucyjnego
 - b) Podpisanie ustawy
 - c) Wprowadzenie poprawek
 - d) Zawetowanie ustawy
- 8. Według Konstytucji RP skrócenie kadencji Sejmu następuje na podstawie** **1 p.**
- a) Uchwały Zgromadzenia Narodowego podjętej większością bezwzględną
 - b) Uchwały Sejmu przegłosowanej większością 2/3 głosów
 - c) Uchwały Senatu przegłosowanej większością 3/5 głosów
 - d) Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego
- 9. Obecnie obowiązująca Konstytucja RP została uchwalona w roku** **1 p.**
- a) 1989
 - b) 1990
 - c) 1995
 - d) 1997
- 10. Centralnym bankiem państwa polskiego jest** **1 p.**
- a) Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy
 - b) Bank Gospodarstwa Krajowego
 - c) Narodowy Bank Polski
 - d) Bank Pekao S.A.
- 11. Główną siedzibą Parlamentu Europejskiego jest** **1 p.**
- a) Bruksela
 - b) Strasburg
 - c) Luxemburg
 - d) Paryż
- 12. Grupę, w której wszystkie prawa i obowiązki członków są ściśle uregulowane nazywamy** **1 p.**
- a) małą
 - b) lokalną

- c) formalną
- d) dżentelmeńską

13. Organ ONZ, który składa się z 5 stałych członków i 10 niestałych to **1 p.**

- a) Rada Gospodarcza i Społeczna
- b) Rada Bezpieczeństwa
- c) Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości
- d) Rada Powiernicza

14. Organy samorządu terytorialnego w Polsce wybierane są na okres **1 p.**

- a) 4 lat
- b) 5 lat
- c) 6 lat
- d) 7 lat

15. Wójt, burmistrz i prezydent miasta w świetle obowiązującego prawa można być **1 p.**

- a) 1 kadencję
- b) 2 kadencje
- c) 3 kadencje
- d) nie ma ograniczeń w tej kwestii

16. Który z organów sprawujących władzę w terenie pochodzi z wyborów powszechnych **1 p.**

- a) wojewoda
- b) starosta
- c) burmistrz
- d) marszałek województwa

17. Dążenie jakiejś grupy etnicznej, religijnej lub politycznej do wyodrębnienia się z większej całości polityczno-społecznej to: **1 p.**

- a) separatyzm
- b) nacjonalizm
- c) ekstremizm
- d) konformizm

18. Która ze społeczności nie należy do mniejszości etnicznych **1 p.**

- a) Romowie

- b) Kaszubi
- c) Tatarzy
- d) Karaimi

19. Wywóz śmieci należy do zadań

1 p.

- a) Zleconych gminy
- b) Własnych gminy
- c) Zleconych powiatu
- d) Własnych województwa

20. Konflikt w strefie Gazy jest konfliktem między

1 p.

- a) Izraelem a Iranem
- b) Izraelem a Palestyną
- c) USA a Irakiem
- d) Izraelem a Egiptem

21. Które z państw nie należy do Rady Europy

1 p.

- a) Rosja
- b) Białoruś
- c) Ukraina
- d) Turcja

22. Zaznacz odpowiedni rodzaj kultury, do którego odnosi się poniższa ilustracja **1 p.**

<https://www.gry-online.pl>

- a) Kultura ludowa

- b) Kultura elitarna
- c) Kultura narodowa
- d) Kultura masowa

23. Zaznacz zjawisko społeczne, którego negatywne strony zostały przedstawione w poniższym tekście.

1 p.

[...] Niektóre kobiety oburzyła kampania spółki giełdowej skierowana do firm z branży budowlanej. Na stronie promocji wykorzystano zdjęcia trzech skąpo ubranych modelek trzymających produkty spółki oraz umieszczono hasło : Wykonawco, którą wybierzesz?

(...) Nie życzę sobie, aby tego reklamy kształtowały w przyszłości spojrzenie moich dzieci, młodego pokolenia i mężczyzn na pojęcie kobiecości ” – czytamy w piśmie do Rady (Reklamy)

Klienci skarżyli się też m.in. na reklamy płynu do mycia naczyń [...] („można odnieść wrażenie, że osobą na której barkach powinno spoczywać sprzątanie jest zdaniem reklamodawcy kobieta”).

- a) Alienacja
- b) Asertywność
- c) Stereotypizacja
- d) Identyfikacja

24. Zaznacz czy zdania dotyczące poniższego tekstu są prawdziwe czy fałszywe. Przy każdym zdaniu zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe F, gdy zdanie jest fałszywe.

4 p.

Kryzys rodziny

[...] O ile więc w klasach średnich obserwuje się „kryzys rodziny ” w postaci tendencji do odraczania zawarcia stałego związku oraz posiadania dzieci, a także ograniczania ich liczby – tendencji wymuszonych wzrastającymi kosztami gospodarstwa domowego i wyznacznikami jakości dzieci - [...] o tyle w klasach niższych obserwuje się „kryzys rodziny ” w postaci zupełnie innego rodzaju zjawisk, do najczęściej podkreślanych należy samotne macierzyństwo, dzieci rodzone przez nastoletnie matki, niestabilne związki, porzucanie lub zaniedbywane dzieci.[...]

A . Giza -Poleszczuk *Rodzina a system społeczny. Reprodukacja i kooperacja w perspektywie interdyscyplinarnej* Warszawa 2005

1.	Autorka dostrzega te same przejawy kryzysu rodziny w różnych warstwach społecznych	P	F
2.	W klasie średniej zauważalne jest zawieranie stałych związków w późniejszym wieku	P	F
3.	Samotne macierzyństwo jest charakterystyczne dla obu wymienionych klas	P	F
4.	Klasa średnia planując rodzinę kieruje się wyznacznikami ekonomicznymi	P	F

25. Do jakiej subkultury młodzieżowej odnoszą się poniższe grafiki

1 p.

<https://pl.freepik.com/wektory>

<https://modnyduet.pl/>

- a) Dzieci kwiaty
- b) Bikiniarze
- c) Goci
- d) Emo

26. Jakiej organizacji międzynarodowej dotyczy poniższy tekst

1 p.

Członkostwo w Sojuszu jest filarem bezpieczeństwa Polski. Jest to ocena podzielana przez wszystkie główne ugrupowania polityczne w Polsce. Polska należy do jednych z najbardziej zaangażowanych krajów sojuszu. Polskie siły zbrojne były w znacznym stopniu zaangażowane w operacje wojskowe. Wspólnie z pozostałymi krajami kształtujemy polityczne dyskusje dotyczące przyszłości i roli Sojuszu. Kolektywna obrona wyrażona w artykule 5 Traktatu Waszyngtońskiego oraz solidarność sojusznicza stanowią dla Polski jedne z najważniejszych wartości. Głównym celem Polski jest wzmacnianie jedności Sojuszu oraz jego zdolności obronnych. Rząd Polski opowiada się konsekwentnie także za utrzymaniem jednakowo wysokiego poziomu bezpieczeństwa dla wszystkich członków bez względu na ich położenie geograficzne.

Źródło: <http://www.msz.gov.pl/>

- a) Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
- b) Organizacja Narodów Zjednoczonych
- c) Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego
- d) Inicjatywa Środkowoeuropejska

27. Odwołanie marszałka województwa przez sejmik następuje większością 1 p.

- a) zwykłą większością
- b) bezwzględną większością
- c) kwalifikowaną większością 2/3
- d) kwalifikowaną większością 3/5

28. Według Konstytucji RP stoi na straży interesów Skarbu Państwa 1 p.

- a) Minister Finansów,
- b) Narodowy Bank Polski,
- c) Rada Ministrów
- d) Najwyższa Izba Kontroli

29. Konwencja o prawach dziecka została uchwalona 20 listopada 1989 roku przez 1 p.

- a) Europejski Trybunał Praw Człowieka,
- b) Radę Europy,
- c) Organizację Narodów Zjednoczonych,
- d) Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

30. Które z państw nie jest federacją 1 p.

- a) Wielka Brytania
- b) Austria
- c) Belgia
- d) Szwajcaria

31. Na podstawie poniższego tekstu zaznacz odpowiednią ideologię. 1 p.

„Jeden z głównych nurtów myśli społeczno-politycznej, którego trzonem systemu wartości są: indywidualistyczna koncepcja człowieka, preferowanie praw wolnościowych, własność prywatna, atomistyczna teoria społeczeństwa, postulat ograniczonych funkcji państwa.”

Leksykon politologii, red. A. Antoszewski, R. Herbut, Wrocław 2002.

- a) konserwatyzm
- b) liberalizm
- c) chadecja
- d) socjaldemokracja

32. Kogo przedstawiają poniższe zdjęcia, dopisz w odpowiednim miejscu imię i nazwisko oraz sprawowany urząd. **4 p.**

A

B

	Imię i nazwisko	Sprawowany urząd
A		
B		

33. Które z państw nie jest członkiem UE a należy do strefy Schengen

1 p.

- a) Szwecja
- b) Norwegia
- c) Dania
- d) Finlandia

34. Na podstawie poniższej mapy i własnej wiedzy wykonaj polecenia A–B

7 p.

<https://pl.wikipedia.org>

- a) Wymień nazwy województw sąsiadujących z województwem opolskim i obok nich wpisz numery, którymi na mapie oznaczono te województwa.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- b) Podaj nazwy sąsiadujących z Polską państw-członków strefy euro i obok nich wpisz litery, którymi na mapie oznaczono te państwa.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

35. Do poniższych przykładów praw i wolności dopisz odpowiednie nazwy/rodzaje tych praw. **4 p.**

- Art.58 Każdemu zapewnia się wolność zrzeszania się

Prawo

- Art. 65.1 Każdemu zapewnia się wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy.

Prawo

- Art.68.1 Każdy ma prawo do ochrony zdrowia

Prawo

- Art.52.2 Każdy może swobodnie opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Prawo

36. Do ukazanych postaci dopisz imię i nazwisko oraz sprawowany urząd **4 p.**

A

B

www.onet.pl

	Imię i nazwisko	Sprawowany urząd
A		
B		

37. Nazwij i wyjaśnij problem społeczny ukazany na poniższej ilustracji.

1 p.

www.tygodnikprzeglad.pl

.....
.....

38. Wymień obowiązki obywatela polskiego, które zawarte są w Konstytucji RP 5 p.

-
-
-
-
-

39. Do każdego podanego fragmentu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej dopisz odpowiadającą mu nazwę zasady demokracji

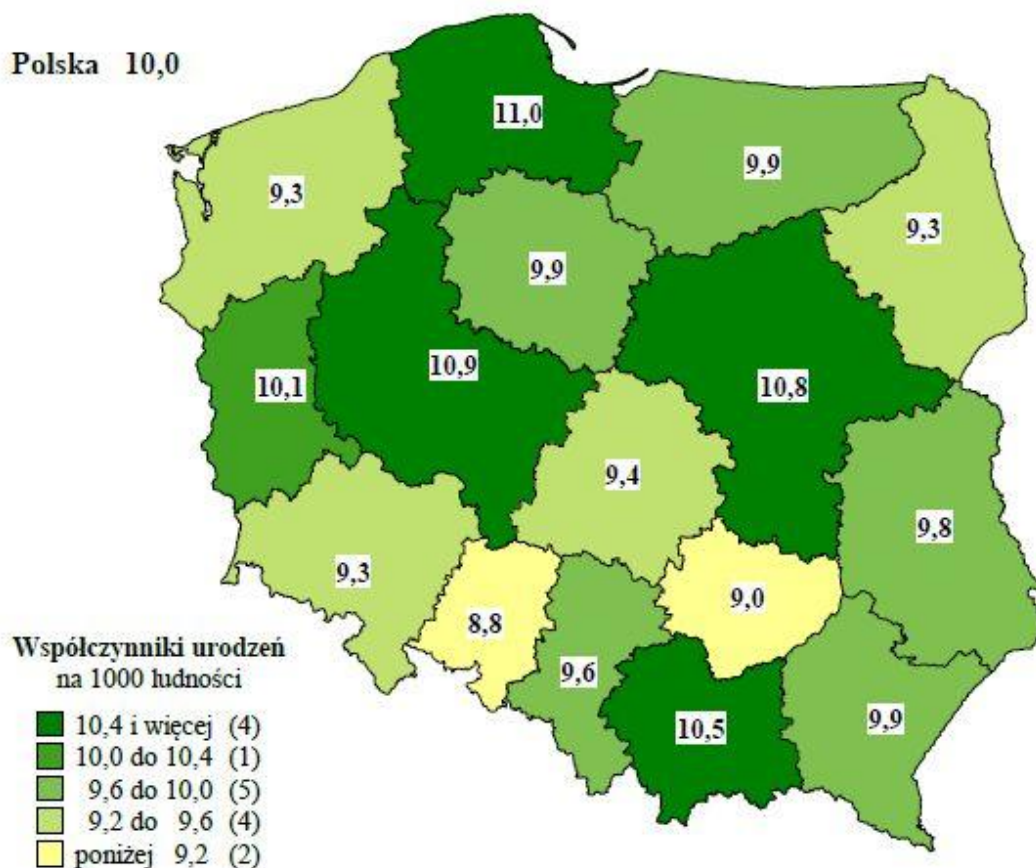
5 p.

	Przepis Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	Nazwa zasady ustrojowej
A	Art. 4. Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu.	
B	Art. 7. Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.	
C	Art. 11. Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania partii politycznych.	
D	Art. 8.1 Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej.	
E	Art. 10.1. Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej.	

40. Na podstawie mapy i danych odpowiedz na poniższe pytania

5 p.

Mapka 2. Liczba urodzeń na 1000 ludności danego województwa w 2012 r.

<https://www.egospodarka.pl/>

a) Przyrost naturalny o wartości powyżej **10,4** odnotowano w województwach

.....

.....

b) Najniższy przyrost naturalny nastąpił w **dwóch** województwach

.....

c) Przyrost naturalny o wartości **9,3** odnotowano w województwach

.....

.....